

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó irodájában (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidéköl pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye
Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyiltéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adnak.

A szomszéd.

Nem valami jól esik nekünk sem, ha sógorunk oda át a Lajtán túl a mi dolgainkkal foglalkozik. Elvünk a régi jó közmondás: »Kiki a maga háza előtt seperjen.« Vannak azonban bizonyos körülmények, a melyek között lehetetlen a hallgatás. Ilyenek Ausztria mostani belső állapotai, melyekről elmondhatni, hogy »proximus ardet Ucalegon.«

Nem mintha attól felénk, hogy a tűz a mi államépületünk szalmafödélére is átragad. Megvalljuk őszintén, nekünk már úgy is más tétő kellene, olyan, mely méltó az alaphoz, állandó, szilárd, melyet vihar meg ne tépdeljen, tűz el ne emészthessen, — a történelmi jogok betetözése. Ez éppen a különbség köztünk és a velünk szerencsétlen házasságban élő Ausztria között. Belső, alaptermészetünk egymással homlokegyenest ellenkező.

Magyarország a honfoglalás óta egy történelmi állam, melyet még Erdély különállása sem birt megbontani, mert a viszonyok kényszerítő hatalma alatt különvált részek folyton ismét együvé, a természetes egészbe törekedtek. Ellenben Ausztria, mint egységes állam csak Ferencz császár óta létezik, részei, melyeket a hatalmi viszonyok kényszerítették egy államba ter-

mészetes vegyi folyamat szerint különválásra törekednek s a történelem logikája a dissolutiót igazolja.

S hiába, ha egyszer ez a vegyi bomlás megindult, azt nem lesz könnyű feltartóztatni sem, végkép megállítani pedig lehetetlen. A jövő méhe nagy, állam-bontó dolgokkal viselős. A cseh törekvések oly arányokat kezdenek ölteni, a melyekkel ma már nagyon is komolyan számolni kell odaát Ausztriában s a melyek a magyar közjogi felfogásra sem maradnának hatás nélkül.

Az igazi államférfiu nem az, ki napról-napra úgy a hogy elvezeti az állam hajóját. Az igazi politikus előre számít a viharokra, messziről figyel a láthatáron feltűnedező fellegeket s a kicsi bárán-felhőben is felismeri a tengert felkora-csoló vihar csirát s úgy igyekszik előre hajóját biztos révpartra vezetni.

Elcsépelet hasonlat biz ez. De a magyar politika is csépelet szalmán ragódik. Bátran folytathatjuk azért a hasonlatot, s azt hisszük a magyar politika jövő kormányosa kénytelen lesz az eddigi irányból kievezni. A függetlenségi párt törekvéseinek igaz voltát mindenki elismeri, csak gyakorlati hasznát tagadják azok, a kiknek a rögtöni haszon képezi törekvéseik célját.

Nem lehet azonban fel sem tenni

még a tuloldal világosabban látó politikusaikról sem, hogy elhinnék, mikép az osztrák bomladoszás egy szép napon megáll s helyébe Ausztria valódi egysége lép. A cseh különállás politikája ma már sokkal erősebb, semhogy a megkezdett uton megállhatna, s fejlődésében ma már oly jelenségek mutatkoznak, a melyekből ítélve, a vihar talán előbb kitorhethet, mint a dualismus orthodox hívei elhinni szeretnék.

Csehország egyedül népszerű politikája az, a melyet Gregor Ede hirdet s mely arra számít, hogy Ausztria nem lesz erősebb a csehekkel mint Anglia az irekkel szemben. Tökéletesen helyes számítás. Anglia nagy, hatalmas állam, mégis gyengének bizonyul az ir agitatio ellenében. Angliának más gyengéje nincs, mint az ir kérdés. Ausztriának élő sebe az olasz sőt a német irredenta is.

A magyar nemzet kénytelen lesz előbb-utóbb levonni Ausztria belső állapotaiból a történelem örök tanúságait. Ezek mind azt bizonyítják, hogy egyedül helyes közjogi politika a függetlenségi és 48-as párt politikája. Egyedül ez veszi számításba a jövő eshetőségeket s az ezeket már most jelző tüneteket.

Már pedig pedig mi a gyakorlati politika, ha nem ezek számba vétele? Vagy nem igaz, hogy a politika az exi-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Az én gallérköpönyegem.

— Viszsaemlékezés. —

A »Debreczeni eredeti tárczája.
Irtá: Könyves Tóth Kálmán.

Ha csak egy foltja volna meg! Aranykeretben, üveg alatt tartanám. De hiába sopánkodom. Elnyítt, elviselődött az is, de története maiglan is oly élénken van emlékezetemben, mintha akár tegnap folyt volna le.

Az ötvenes évek közepén már kezdő theologus voltam, mikor az ifjut, ha nem serkedezik is bajusza, a tanárok urazzák. Kicsoda nem emlékeznék az akkortájban divatos gallérköpönyegre? Volt szürke vörös bajtással. A köpönyeg egyik szárnyát felvállra vetették. De az elegánsabb fekete posztóból készült bársonygallérral. Irigykedve néztünk arra, a ki ilyet viselt. Telt az apjának. Hátha még olyan volt, hogy a földre terítve egész kört képezett. Igazi pazarlás, bizony két esztendeig is törlesztették az árát.

Szallár uram volt a deákok szabója. Hitelezett is nekik a legátiora, meg az apjok szakállára, sőt a jövődő katedrara is. Sok oda-vezett, de abból, a mi megtérült, azt hiszem

kárpótoltva volt a veszteség. Tury ur, a kinek uri üzlete ott volt a városház alatt czeplé-utezán, keményebb szívű volt Szallár urammal. Nem hitelezett a deákoknak. De az is igaz, hogy finomabb redőkben hullt alá a gallérköpönyeg, mely az ő művészi kezéből került ki s az, a ki készpénzzel fizethetett, még is oda ment.

Esemény számba ment azért, mikor egyik tanuló társunk Tury urnál rendelt magának készpénzfizetés mellett »fekete gallérköpönyegget.« Napokkal azelőtt járt a nyakára. Háromszor-négyszer is föl kellett próbálni, hogy a ránczok szabatosan essenek. Mikor pedig készen volt az irigyelt ruhadarab, négyen állodgáltunk a bolt előtt, hogy üdvözöljük barátunkat, amint kilép.

Valóságos »éjen« kiáltással fogadtuk. Összecsoportosultunk előtte, elfogva az utat, úgy hogy a járókelők kikerültek. Mi ugyan odább nem allottunk senkinek. Deákok voltunk, kicsoda nálunk nagyobb ur? Akkortájban még a csoportosulásban is demonstráltunk, mert hát be volt tiltva.

Egyszer azonban egy magastermetű, elhított asszony közeledett felénk. Döcögött inkább mint járt. Piros-pozsgás arca egészségtől duz-

zadva. Neki sem törtünk ki. De ő minden himezés-hámozás nélkül széles karjait kiterjesztve szólt:

— Fiaim! ne fogjátok el az emberséges ember utját, lassátok, ha kitérek, még eleshetem a jeges kövön.

Bennünket tegezett. Pedig láthatta, hogy közöttünk fekete gallérköpönyeges ur is van. A gallérköpönyeges barátunk fölnezt az asszonyra.

Mert föl kellett ám nézni rá még a gallérköpönyegesnek is, oly magas volt.

De most nem imponált a köpönyeg.

— Félre hát, ha mondom, mert baj lesz, s kövér kezét fenyegetőleg emelte föl.

A gallérköpönyeges hátrább húzódott. Helyet engedünk a jó asszonynak. Én is hátrább húzódtam, nehogy rám ösmerjen. Mert engem nagyon jól ösmert. Többször megfordultam tisztas háznál. Mikor apámat elvitték, négyünet meghívott ebédre, s a mi csak jó volt háznál, nem kimélte.

De hiában húzódtam. Rám vetette jószágos két szemét s így szólt.

— Hát te is itt ácsorogsz, Mihálykám!

— Nem Mihály az, — igazita helyre egyik tanuló társam, Kálmánnak hívják még eddig.

genliák tudománya. Ezt pedig Kossuth tanította s a kik őt magát megtagadták, ezt a tanítást magokévé tették, csak hogy hamisan alkalmazzák. A nemzet pedig már látja, hol találhatja fel nemsokára az elvek tisztasága mellett a valódi gyakorlati politikát.

B. S.

Országgyűlés. A képviselőház ülése jan. 15-én. A képviselőház csütörtökön tartotta első ülését a hosszú karácsonyi szünet után. A képviselők ez első ülésre nagy számban jelentek meg s a hangulat, mint minden ilyen alkalommal, igen kellemes és barátságos volt. Ez ülés egyetlen érdemleges tárgya a legközelebbi napirend megállapítása volt s erre nézve Szapáry Gyula miniszterelnök, továbbá Ugron Gábor és Csanády Sándor hozzászólása után elfogadta a ház Péchy Tamás elnök előterjesztését, melynek értelmében a legközelebbi ülés hétfőn d. e. 10 órakor lesz s ezen néhány bizottsági tag megválasztása után tárgyalni fogják a gazdasági bizottság jelentését a képviselőház januári költségvetéséről és a kisdudóvási törvényjavaslat letárgyalása után a képviselőház a vasárnapi munkaszünetéről és a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatokat fogja tárgyalni.

A közigazgatás államosításáról a »Pester Lloyd«-ban a következőket olvastuk: A reform súlypontja az államhatalom erősítésében fog állani. Abban a pillanatban, melyben kinevezett tisztviselők veszik át az adminisztrációt a törvényhatóságokban, a megyék külön dotációjára megszűnik s a megye területén létező összes pénztárak, tehát az árvapénzek kezelése is, az állami pénztárakkal egyesítenek, a mi nemcsak számos tisztviselőt tesz nélkülözhetővé, de a pénzkezelés tekintetében is növeli a garanciákat. A mint a törvény életbelép, valamennyi megüresedő tisztviselői állás kinevezés útján töltetik be, magasabb dotációval, a választott tisztviselők pedig, mandátumuk hátralevő tartama alatt szintén állami funkciókat fognak végezni átvitt hatáskörben s magasabb fizetéssel, a mennyiben a törvényhozás erre a kellő eszközöket megadja. — A virilista-intézmény fentartatik s lényegesebb változás csupán az irányban történik a bizottságok összeállítására nézve, hogy oly városi törvényhatóságban, mely egy megyei törvényhatóság székhelye is, a városi törvényhatósági

bizottsági tagok a megyei bizottságnak is tagjai lehetnek. Egyelőre csak kísérletképen és a belügyminiszter jóváhagyásától feltételeesen megalkottatik a kerületi bizottságok intézménye, melyek a kerület első tisztviselője oldalán konzultatív, a községekkel szemben azonban rendelkező hatáskörrel fognak birni. A főispánok allásának eddigi dignitarius jellegét a javaslat jövőre is fenn akarja tartani, a bizottsági tagok számára nézve eddig fennálló törvényes rendelkezésekkel.

Kereskedelmi szerződéseink.

Ugy látszik, hogy amá szerződéseket, melyeket Ausztria-Magyarország más államokkal kötött, egynek-kettőnek kivételével nem fogják felmondani. A mi a legfontosabbat, a német szerződést illeti, az erre vonatkozó tárgyalások folyamatban vannak s a legjobb eredménnyel biztatnak. Az olasz kereskedelmi szerződés felmondásának határidejét csak legutóbb hosszabbították meg egy évvel, s nincs kizárva annak a lehetősége, hogy ez idő alatt létre jön az új egyezség. Franciaország, mint Robotnak, a francia képviselőház vámbizottságához intézett jegyzékéből kiténik, egyelőre nem mondja fel a szerződést. A szerbiai kormány szintén ki akarja kerülni a felmondást, s azért tárgyalásokba óhajt a külügyminiszteriummal lépni. A fontosabb kereskedelmi szerződések közül tehát meg csak a svájci volna hatra, a melyre nézve nem tudni, hogy mit szándékozik a svájci szövetség tanács tenni, ha felmondják, csak Franciaországra való tekintetből mondják fel.

Cseh törekvések. A prágai cseh tartománygyűlés jan. 15-iki ülésén elintézte az országos gazdasági tanácsról szóló javaslat 31—34. §§-ait. A vita alatt Greg Ede ezeket mondta: A mit elérték a tönkrejutott irek, azt el kell érniük a szabadságot és az önállóságot! Ausztria a csehekkel szemben nem erősebb, mint Nagy-Britannia az irekkel szemben. A cseh gazdák sorsán nem segít az országos közgazdasági tanácsról szóló törvény, rajtuk csak a föderalizmus segíthet. A centralisztikus rendszernek bukniuk kell: csak ezután lehetne a németeknek az egyenjogúság alapján álló kiegyezési ajánlatot tenni.

BELFÖLD.

Uj udvari tanácsos. A hivatalos lap közli, hogy király ő felsége cziraki és denesfalvi gr. Cziráky Béla kamarást, Fejérvármegye főispánját, a közös külügyminiszteriumba udvari és mini-steri tanácsossá (extra saxatum) nevezte ki.

Kivándorlás. Zemplénmegyéből az utóbbi hónapokban rendkívül sokan vándorol-

tak Amerikába, még pedig ama kétségkívül kivándorlási ügynökök által elterjesztett hír következtében, hogy az amerikai kormány ez idén a bevándorlást nem engedi már meg. Ama pénzüsszegek nagyságáról, melyeket a kivándorlottak otthon maradt családtagjaiknak küldenek, némi fogalmat nyújthat az a körülmény, hogy a múlt évben csak a varannói postahivatalhoz (melyhez tíz község tartozik) Amerikából 1207 pénzküldemény érkezett 82,731 frt összértékben.

Minta-vármegye. Temes-vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén Deschan alispán leplezetlenül föltárta a községek igazgatásában megveszerte tapasztalt visszásságokat, a községi képviselőtestületek indolenciáját, a közjegyzők önző üzelmeit, a melyek következtében nem kevesebb, mint 24 megyei tisztviselőt, 68 jegyzőt és 110 községi előljárót kellett részben felfüggeszteni, részben ellenük a vizsgálatot megindítani. — Az állami közigazgatás híveinek a malmára bizonyára jó viz a temesmegyei korrupció!

A magyar fegyvergyár mégis föltámad halottaiból, A fegyvergyár és a közös hadügyminiszterium között 35,000 fegyver szállítása iránt folytatott tárgyalások kedvező eredményre vezettek, s az új részvény-társaság alakuló kögyűlése e hó végén lesz.

Joannovics ünneplése. Joannovics Sebő, a Kossuth elterése miatt elítélt önkéntes, ma töltötte ki 4 havi fogságát s ma délben szabadul ki az új épületben levő katonai fogházból. Az egyetemi ifjuság diszlakomát fog rendezni Joannovics tiszteletére.

KÜLFÖLD.

A kegyelmes czár. A »Times« arról értesül, hogy a zsidók ellen Oroszországban életbe léptetett új törvényt a czár parancsára három évre fölfüggesztik. Ez intézkedést Vinnogradski pénzügyminiszternek tudják be, aki azt mondta a czárnak, hogy a jelenlegi helyzetre való tekintettel — az orosz pénzügyi helyzetre való tekintettel — nem volna tanácsos Európa zsidó bankházait Oroszország ellen föllovalni.

Németek és oroszok. A párisi »Figaro«-nak azt sürgönyzik Pétervárról, hogy az ottani kormánykörökben nagy izgalmat okozott az a biztos forrásból vett hír, hogy Németország legközelebb kísérletet tesz a mozgósítással Sziléziában. Mint határozott tényt beszélnek, hogy azon esetben, ha Németország végrehajtja a mozgósítást, a czár a határ mentén levő orosz csapatokat szintén mozgósítani fogja.

Az elkeresztelések ügye. A »Temps« Rómában levő »külön tudósítójától

— Nekem, Mihály, — szolt az asszony — még ha Kálmán is, én az apja nevével hívom a gyermeket, — aztán ismét hozzám fordulva folytatá: jer velem, fiam, kísérij el a boltomig. A boltja ott volt a piacon, buzánemüeket árult.

A fiuk összenevettek, én meg rösteltem a dolgot. Tegezett ez a polgár asszony, engem, kit már a tanárok uraznak. De még sem ellenkeztem, még csak nem is neheztettem e kicsinylés miatt.

Megfogta kezemet, s aztán kérdezgeté, hogy miért áldogáltunk ott? Részletesen elmondtam neki.

Hát aztán mennyibe is kerül egy olyan köpenyeg? kérdezte.

— Bizony 40—50 frt.

— Még ugyan borsos, — mondá — lásd, az én kis bundám, pedig jó nagy bunda volt ám, betakarhatott volna azzal négyönket is, csak egy százasba került.

Ránéztem a bundára. Az ugyan nem volt száz forintra. A jó lélek csak tréfált.

Hát aztán te miért nem veszel ilyen köpenyeg, már az urak ilyet viselnek.

— Szombathyné néném asszony, — mondám vontatva, — honnan vegyek én oly töméntelen pénzt.

— Vett volna kedves jó apád, a mi jó lelkipástorunk, ha el nem vitték volna a lelkesedést azok a pogányok, — s a maga módja szerint meg is spēkelte egy pár epithetonnal a maga sóhajtsát.

— Vett volna bizony, de hát így is megvagyok én, majd pár esztendő múlva talán lesz jó legációm s abból spórolok annyit.

— Dehogyan vagy meg, a Tóth Mihály uram fiának is legyen galléköpenyegje, ne mondja azt senki, hogy árvaság látszik rajtatok. Lelkem, szolt oda férjéhez, — egy kis dolgom akadt, maga vigyázzon itt, a buzából ne engedjen egy krajczárt sem, fölment az ára. Mindjárt jövök. Gyere Mihálykám, vagy hogy is hívják?

— Kálmán, — viszonzá már most örömmel, mert sejtettem, hogy mit szándékozik tenni a jó Szombathyné. Még akkor csakugyan nem volt semmi nevem, azóta is összetévesztik nevünket, de az az első összetévesztés esett nekem a legedesebben.

Meg sem állottunk Tury boltjáig. Én bizony egy kissé szégyenkeztem s óhajtam, vajha senkise látna bennünket a boltban. Ugy is lett. Tury ur épen szabott; alighanem galléköpenyeg.

— Miben lehetek szolgálatára, Szom-

bathyné asszonyom, — e szavakkal fogadott a mint ajtaja nyagyhirtelen a kövér asszony után becsapódott. Szerenese, hogy e lébb léptem be, mint ő, mert aligha le nem üti eszmám sarkát.

— Hát biz én abban járnék, hogy az urannak elkopott az ünnepője, Ujhelybe kellett külden.

(Hát akkor minek cipelt ide? gondoltam bosszankodva, talán csak nem réám szabta az ura ruháját, mert az is csaknem ölnyi termetű ember volt, de a feleség előtt ugyanesak kicsiny ám.)

— Szivesen látom, — nyájaskodott a szabóművész, mert erre a titulusra rászolgált, — épen most érkezett Brünnből a fris szállitmány. . . tessék válogatni, a legfinomabb kelmék. . . jótállás biztosítva van. . .

— Csak ordinárét instálok, — szakította felbe Szombathyné — mert az az én jó uram, néha az inneplöbe is dolgozik ám, ha úgy hozza magával a sorja. Dolgozunk ám, ha azt nem akarjuk, hogy felkopják az állunk.

Ezzel odamutatott a polczon valami két szövetre, — »mibe jön abból egy öltözet? Gomb nem kell rá, tetszik tudni, olyan ezüst pitykét varrok rá. . .

sürgönyt egyházi t. mánynak mekek a fölött ma rozat, mi j a v a s

A mából be a hadser örvendet nyainak

A mány ös lázadás k

V a mas thér

folytatja tak sors: hogy az a mai va

Legkönn felelössé a debrec

nem elég nak látja

kel is m esz ten

Gyöngyi a társnl

lanok m meg a b felszóla

Re lan dolo

tónak ke zásához elérhető személyi eresztésé

A jai janu az, hogy sükből é egy nap

kegyelm igenis s

Tu teriti, m minthah így szolt

nemzete

— az ur, — az egyh

ujdonatu

bathyné, az irást lyik fent

azt gonc nem tud csak egy olyan d

szál ruh (H jól kezd hogy az tért át. ugy alku ugyan s

sürgönyt közöl, mely azt tartalmazza, hogy az egyházi ügyek kongregációja a magyar kormánynak a vegyes házasságból született gyermekek anyakönyvezésére vonatkozó javaslata fölött már meghozta határozatát. E határozat, mint a Vatikánban beszéltek, elveti a javaslatot.

A bolgár fejedelem az új év alkalmasából beszédet intézett a szinódus tagjaihoz, a hadsereghez és a kormányban. E beszédekből örvendetesen győződünk meg Bulgária viszonyainak konsolidált állapotáról.

A chilli forradalom. A chilli kormány összpontosította a csapásokat, mivel a lázadás kitörését minden pillanatban várják.

Színházunk sorsa.

V a e v i c t i s ! Így kezdhették ezt a siralmas témát. Egy lapársunk ebből a hangból folytatja napokon át. Könnyű munka a bukott sorsát nehezíteni. Könnyű s elismerjük, hogy az igazság és tárgyilagosság megőrzése a mai válságos helyzetben sokkal nehezebb. Legkönnyebb pedig valakit a mások hibájáért felelőssé tenni. Gyöngyi egy pár hónapja, hogy a debreczeni színház mizériáiba beleugrott s nem elég, hogy vagyonát veszti, némelyek jónak látják mindenféle tendenciósus híresztelésekkel is meghurcolni felelőssé tven őt egy hat esztendő s gazdálkodás nyomorúságaiért. De Gyöngyi megbukott s most azt akarják, hogy a társulat tagjai, kik végre csakugyan ártatlanok mindenben, nyomorúságosan lapuljanak meg a helyzet pressiója alatt. S ha mi ez ellen felszólalunk, ez pajtáskodás.

Recriminációba bocsátkozni vajmi ádattalan dolog. Sokkal helyesebb dolog volna a sajtónak kezdet fogva a mai nehéz helyzet tisztázásához látni, a mi pedig sokkal hamarabb elérhető az ügy objectív tárgyalásával, mint személyi invectivák folyton erősödő szélnek eresztésével.

A pusztán tény az, hogy társulatunk tagjai január 1-je óta nem kaptak fizetést. Tény az, hogy ezek szegény emberek, a kik fizetésükből élnek s a kik itt tovább fizetés nélkül egy napig sem maradhatnak, ha csak mások kegyelmére nem akarnak szorulni. Ez volna igenis szegény a nagy, hatalmas Debreczenre,

ha szintársulatának tagjai, mint holmi vándor komédiások volnának kénytelenek a szélrózsa minden irányában szétküldeni. És fentartjuk, hogy az bizony nem eme szegény emberek szegénye volna.

Tény továbbá, hogy a nemes város 5000 frt subventiót megszavazott a színház részére. Ebből 1500 frt kiadatott. Értjük és elvben helyeseljük a hatóság eddigi magatartását, melylyel lehetővé igyekezett tenni, hogy a még hátralevő időre biztosítsák e subventió használatát olyformán, hogy az ne egyszerre, hanem megfelelő részletekben adassék ki. Csak hogy ez a mennyire helyes sőt humanus felfogás, a tényleges viszonyokkal szemben épp annyira tartatlan.

Igaz, hogy azt nem lehet követelni, hogy a bukott direktorok adósságát a város fizesse meg, de ilyen színészek nem is követelnek, csak azt kérik, hogy a subventió ne részletekben, hanem egyszerre adassék ki nekik, azért, hogy éhező társaikat kifizethessék s mozgani tudjanak. Mert kétszeresen nehéz az ő helyzetük. A legbiztosabb jövedelemtől, a bérlőtől elestek s ezenkívül 2900 frt gage-hátralékkal vették át a vezetést. Hat mi áll annak útjában, hogy a már megszavazott összeg tényleg kiadassék? Attól nem félhet a város, hogy a társulat odább áll, hiszen maga e kívánsággal annyira ellentétes álláspontot elfoglaló lapársunk veti fel a kérdést, hogy mihez fogának most télviz idején? Éppen nem volna méltó Debreczenhez, hogy ezt a pressiót éreztesse színészeivel. Nem is hihetjük, hogy e méltányos kívánság teljesítését megtagadná az a városi hatóság, melynél többet a magyar színészetért egyetlen egy város sem áldozott Magyarországon s megvagyunk róla győződve, hogy hetfőn, a meddig a status-quo fentartásában allapodott meg a város és szintársulat, a kérdés minden irányban kielégítő megoldásra talál.

Ez azonban még nem jelenti a debreczeni színházi válság végleges megoldását. Az a megoldás, a melyet mi óhajtunk s a melyet mindig követeltünk, egyedül a társulat gyökeres újja szervezése lehet. Az ötös bizottságot azok a szerződötések, a melyeket a Valentin viszonyai és ballépései erőszakolták a közönségre, nem köthetik. Igyekezzék az ötös bizottság már

most oly társulatot szervezni, hogy azt az új igazgató lehetőleg átvehesse. Szolgáljon az ötös bizottság szakértő vezetése fog átmenetül a jövőre. Az új igazgató bizonyára rajta lesz, hogy mindazon tagokat, kiket a közönség megkedvelt, s kik önálló művészi értékkel bírnak a debreczeni színpadon továbbra is megtarthassa.

Fő dolog pedig hogy a közönség érdeklődését minden módon ébren tartani és lehetőleg fokozni kell. Azt az érdeklődést kell felkölteni a mely, hogy ha eleitől fogva meg lett volna, ma nem lenne színházi válság. Rendkívüli eszközöket is alkalmazni kell s ezek közé számítják a vendégszerepléseket.

Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy e téren már is a legszebb kilátások kínálkoznak. K. H e g y e s s i Marni asszony a nemzeti színház kitűnő tagjának fellépését már jelezték. Ehhez ezuttal csak annyit teszünk, hogy a nevezett művésznő — éppen a jelen válságos viszonyok között talán még többször fellép mint azt először tervezte.

Legujabban pedig arról adhatunk hírt, hogy H e n t a l l e r Lajos orsz. képviselő, mihelyt a lapokból hírt vette a színházunknál kitört válságnak, neje a bájos és fényes tehetségű P a u l i Mariska nevében azonnal sürgönyileg ajánlotta fel segítségét az ötös bizottságnak, mely azt hálás szívvel elfogadván, a jövő hét vége felé olyan primadonnát lesz alkalma hallani a debreczeni közönségnek, a ki egymagában is képes volna a debreczeni elárvult színiügyet felvirágoztatni.

Színészeinket arra kérjük ne csüggedjenek. Törekvésüket teljes méltánnyalással kíséri a hatóság és közönség egyaránt. Az az ellenséges indulat is, mely bizonyos oldalról irányukban legutóbb nyilvánult, helyet fog adni a helyzet tárgyilagossá megítélésének.

Ujdonságok.

* **Debreczen fehérben.** Gyönyörű képe volt ma reggel az utcáknak. A hó egész éjjel sűrű pelyekben hullott alá. A házak tetéjét és az utcákat oly vastag hólepel fedi be, a milyen még ezen a télen nem volt Debreczenben. A házmesterek bosszankodva

Tury levette a szövétet. Szakértően szétteríti, majd összegöngyölytette nadrágalkra s minthah osszasan gondolkoznék vagy számítana így szól:

— Egy teljesen kész öltözet, kedves nemzetes asszony. —

— Még nem vagyok az, ne csufolodjék az ur, — kiáltott rá mérgesen Szombathyné, — az én uram nem ül sem a tanácsban, sem az egyháznál nem presbiter.

— Hát kedves asszonyság, ebből egy ujdonatuj öltözet 35 frt.

— Thyh! esettentett a nyelvvel Szombathyné. — jól hallok, — talán eltévesztette az irást... azt a másikat mutassa, ott a melyik fentebb van... talán olcsóbb lesz, hát azt gondolja az ur, hogy bankócsinálók vagyunk, nem tudja, hogy az élet ára mennyit szállott, csak egy nap is ötszáz forintot veszthetünk... olyan drága ruha nem futja ki, inkább egy szál ruhában járjon szegény uram... .

(Hm! gondoltam magamban ismét, — jól kezdődik. Az imént azt mondta az urának, hogy az élet ára szökött, milyen hamar másra tért át. De hiszen, ha még az ura ruhájára is úgy alkuszik a nemzetes asszony, akkor én ugyan sohasem hordok gallérköpenyeg.)

Tele volt már a polcz a szövetekkel. Alig látták egymást Tury meg a nénemasszony Csak úgy beszélgettek egymással a szöveteken keresztül. Kedvem lett volna kisompolyogni.

Turyn meglátszott a bosszankodás. Nem gyöngéden beszélt már, de valósággal feleselt. Szombathyné ez nem hozta ki a sodrából. Végre mégis összejöttek, úgy, hogy ezuttal nem választ, hanem volna még más mondókája is.

— Nem érek rá, — vágta vissza Tury, majd holnap.

— Holnap meg én nem érek rá, tudja az ur, hogy hetivásár lesz, s egy krajczárt sem szabad elszalasztani, mert az a forint édes anyja.

— Hát holnapután, — szólott vissza Tury bosszusan rakosgatva föl a hiában leszedegett szöveteiket.

— Nézze csak az ur, — folytató csöndes hangon Szombathyné, — mennyiért állít ki egy gallérköpenyeg?

— Azt is az urának? gonyolódott Tury, — nem jött meg még annak a posztója.

— Ne tessék már mérgeledni. — békítette a jó asszony, — majd csináltak én az én jó uramnak, de most erre az árvára szabjon egy gallérköpenyeg, de azt megmondom

ám, úgy álljon mint a parancsolat, mert különben ki nem fizetem.

Tury ur most rám nézett. Nem ösmert. Honnan is ösmert volna, hisz az ő üzletébe csak biztos fizetők jártak.

— Hát csinálók 15 frtért.

— (No, azzal ugyan megjáróm, olyan közönséges szürke posztó, én ugyan magamra nem veszem.)

Szombathyné sem volt meglegedve a kimondott árral.

— Nem olyan kell nekünk, nem holmi díbdab munka, olyan szép fekete gallérköpenyeg, minőt az igazi urfiak viselnek.

— Hjah, az még drágábbra jön, mint az az öltöző, a mit férje urának nézett.

— Néztem, néztem, szentem, — békítette a jó asszony a műszabót, miközben két kezét Tury ur vállára nyugtató, — de majd veszünk is, de előbb megbeszélem az urammal. Csak úgy jó az ebéd, ha együtt esszük. Megbomlott már ott a világ, ahol egyiknek is, másiknak is külön teritene. Ne szaporítsuk a szót, mert még ránk harangoznak, mutasson olyan kerek köpenyegnek való, jó szövétet.

Megint elkezdődött a rakosgatás. Csak úgy vándoroltak a végposztók egyre, egyre

keltek fel és már kora hajnalban, hányták a havat a járókról. A rendőség, reméljük, gondot fog rá fordítani, hogy az utczákról mielőbb eltakarítsák a havat, mert így térdig süpped bele minden járó-kelő.

* **Kossuth Lajos** a jövő tavasszal elköltözik Turinból s állandóan Flórenczbe költözik, hogy fiaihoz közelebb lakjék. A magyar nemzet hálaja és kegyelete követi őt Flórenczbe is.

* **A tudóvész gyógyítása.** Dr. Koch a berlini »M. W.—g«-ban közzétette gyógyszerének titkát. A gümőkór-ellenes új szer tiszta gümőkór-bacillusokból való glicerin-kivonat. Az egyszerű kivonatban természetesen a hatékony anyag mellett az 5 százalékos glicerin-oldatban létező minden más anyag is átmeleg, miért is a szerben bizonyos mennyiségű asványos keményítő anyag és más ismeretlen extraktív anyagok is léteznek. A szer bizonyos mennyiségű üszkösítő anyagot is tartalmaz, melyből megfelelő nagyságu adagok az egészséges szervezetnél is káros hatással vannak bizonyos szövetekre, talán a fehér vértelcsőkre és az azokhoz közel álló sejtekre és ezzel lázt idéz elő a tünetek egész sajátságos komplexusának kíséretében: a gümőkóros szervezetnél azonban e szernek már sokkal esékélyebb mennyisége is elégséges arra, hogy bizonyos helyeken, a hol a gümőkór bacillusok vegetálnak és a mely helyek környezete ugyanaz üszkösítő anyaggal már impregnálva van, nem kisebb terjedelmű üszkösödést okozza a sejteknek és előidézi azon jelenségeket, melyek ezzel kapcsolatban az egész szervezetre nézve előállnak.

* **A felsőbb leányiskola kibővítése.** A ref. egyház már régen foglalkozik azzal a czelszerű tervvel, hogy ezeled-utczai leánynevelő intézetnek helyiséget egy emeletre építteti. Az építtető bizottság ma adta be adta be a mérnöki hivatalhoz az emeletes leányiskola tervrajzát véleményadás végett. A tervet egyik építész készítette.

Halálozás. Részvétellel veszszük azon gvaszhírt, hogy Grieszhaber József, h.-szoboszlói róm. kath. plébános, megyei virilis bizottsági tag, tegnap d. u. elhunyt. Hívei gondos és buzgó lelki atyát vesztek el benne s őszintén fájjalják szeretett lelki-pásztoruk elhunytát. Beke lengjen hamvai fölött!

* **Az új intendáns.** Az operaház és nemzeti színház új intendánsa Zichy Géza gróf, ki jelenleg néhány napig Tetétlenen időzik, február elsején foglalja el intendánsi állását és februártól fogva állandóan Budapesten fog lakni a várban országház-utczai házában.

* **Szöktetés a bál teremből.** A bécsi farsangi krónika pikánsul kezdődik. A mentő-egyesület bálján éjfél után két óra tájban a báli közönség egy jelentékeny része távozott. Éppen nagy tolongás volt a ruhatár s a hölgyek öitözösobája körül, a mikor a bálteremből egy fiatal leány jött ki, meglehetősen siető léptekkel egy katonatiszt karján. Az oklógát mama hiányzott mögüök s a siető pár a ruhatár helyett egyenesen a lépcsőnek tartott. Olyan sietős volt a dolguk, hogy a leánynak még a prémes belépő is leesett a válláról s azt is ott hagyták a földön. Mialatt ők a lépcsőn lefelé szaladtak, a bálterem ajtajában izgalomtól és sietségből vérvörösen megjelent egy tiszteltemelő matrona, a ki torkaszakadtából kiáltott: Fogják meg! Fogják meg! Viszi a leányomat! Természetesen többen segítségére siettek s vele együtt futottak le a lépcsőházba. A fiatal párt már ott se találták. Azok már az utczán voltak, mikor a mama és kísérői nyomukba értek. Heves szóváltás támadt itt a szökevények és a mama között a minek az lett a vége, hogy a mama visszavitte a lányát a bálterembe. A katonatiszt követte őket. Az anya ekkor megszólított egy ismeretlen kapitányt s kérte, hogy lépjen közbe. Ez azután el is vezette a tisztet, a mama és leánya pedig együtt hagyták el a báltermet. Hogy az esetnek az oltár vagy a törvényszék előtt lesz-e folytatása: arról még nem tudnak a bécsi lapok.

* **A nagyváradi iparkamara** titkárává Dr. Sarkadi Lajost, irodatisztját Dr. Pályit, pénztárnokká pedig Csobánecz Lajost választották meg.

* **Tánczvigalom.** A h-nánási polgári olvasókör Fejes János táncztermében saját könyvtára javára zártkörű tánczvigalmat rendez. Belepti díj: férfi 60 kr. Nő 40 kr. Felülfizetésekközzönnettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 6 órakor.

* **A vándoripar és házalás szabályozásáról** alkotott törvényjavaslat módosítása tárgyában a vidéki kereskedők képviselőletében Pecz Miklós, mint a házalási kihágások tárgyában kiküldött bizottság elnöke hosszabb emlékiratot intézett Baross Gábor kereskedelemügyi miniszterhez. Kifejté benne, hogy a törvényjavaslat több oly intézkedést tartalmaz, mely — kivált az 5000 lelken alóli községben — sok visszaélésre adhat okot. A kisebb községekben ugyanis, mint a tapasztalás igazolja, hiányoznak az ellenőrzésére hivatott hatósági közegek, s így a törvény rendelkezéseit nem fogják kellőképp respektálni. Különösen

nem respektálják a házalók azta rendelkezést, hogy a házaló csak annyi árut vihet magával, a mennyit maga vagy bizonyos esetben áruhordozója magával hordat. Ez intézkedés ellen azzal vétenek a házalók, hogy áruikat kocsi-kon szállítják odább s így a nyert házalási engedélyen túl terjeszkednek. Az emlékirat arra kéri a minisztert, hogy vegye elejét a további visszaéléseknek s a törvény megalkotásánál legyen figyelemmel a kereskedők kívánságára.

Dr. Fon Antal, megyénkbeli tehetséges fiatal ember, állandóan városunkban letelepedvén, ugyancsak itt Nagy-Uj-ucza 1708. szám alatt a »Bika« szállóval szemben, a Balogh-féle ujonnan épült házban, ügyvédi irodát nyitott. Sok szerencsét a jeles fiatal ügyvédnek.

* **A kovács- és kerékgyártó-ifjuság tánczvigalma** egyike volt eddig a farsang leglátogatottabb multságainak. A »Margit-fürdő« vendéglőjének nagy terme alig tudta befogadni a közönséget, mely a legvidámabbban töltvén idejét, csak hajnal tájban oszlott szét. A négyeseket 90—100 pár tánczolta, oly nagy szám tehát, minőt kevés bál ér el. A bálban jelen volt hölgyekről a rendezőség a következő névsort küldte be hozzánk (Nagyon-kíváncs lenne, hogy a többi bálokban is a rendezőség gondoskodnék a névsor összeállításáról! Szerk.): **A s s z o n y o k:** ifj. Csikes Ferenczné, Nagy Józsefné, Riesz Károlyné, Kollath Imréné, Nádai Rezsóné, Riesz Henrikné, özv. Bathory Mihályné, Ungvári Józsefné, Varjasy Jánosné, Varga Gál orné, Nagy Istvánné, Gyöngyösi Sándorné, Balogh Mihályné, Gaál Antalné, Szere Józsefné, Kovács Lajosné, özv. Molnár Jánosné, özv. Péntek Gáborné, Horonyák Imréné, Rusinszky Imréné, Tóth Józsefné, Katona Lajosné, Kriskó Ferenczné, Várady Károlyné, Bartha Dánielné, özv. Deák Jánosné, Eötvös Jánosné, Imre Jánosné, Szabó Mihályné, Balogh Mihályné, Nagy Gergelyné, Fodor Jánosné, Boldogh Józsefné, Faragó Jánosné, Lókodi Bálintné, Varga Istvánné, Harsányi Jánosné, Mezei Ferenczné, Kiss Gáborné, Szücs Istvánné, Székely Jánosné, Erdődi Istvánné, Varga Istvánné, Tóth Bálintné, Miskolczy Istvánné, Kovács Andrásné, Birinyi Gáborné, Beke Imréné, özv. Vass Györgyné, Veréb Imréné, Kapros Sándorné. **L e a n y o k:** Nagy Emilia, Muskovszki Borbála, Gyuró Eszti, Rusinszky Erzsike és Ilonka, Batori Juliska, Gaál Róza, Tóth nővérek, Molnár Róza és Juliska, Nagy Juliska, Vas Gizella, Szabó Eszti, Balogh Juliska, Nagy Juliska és Eszti, Hornyák Erzsike és Juliska, Mezei Eszti, Barcza Juliska, Kis Róza és Eszti, Eötvös Erzsike, Varjas Erzsike, Székely Julianna, Kálmán

— No ha nagyon jó, hát akkor ennél maradjunk.

Tury ur mindjárt mértéket is vett. Szombathyné alku nélkül számolta le előre az árát.

Ámult-bámult a szabó s nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze az asszonytól, hogy hát erre miért nem alkuszik?

— Miért nem? — viszonzá Szombathyné jöleklő mosolylyal, — hát az én uram velem együtt kereső fél... rajtuk nem nézik, nem méregetik, hogy milyen ruhában járunk, de az árván mindenkinek megakad a szemé. Azt is meglátják, ha foltos, azt is, ha jó ruhája van. Annak nincs keresője. Azt ki is kötöm, el ne beszélje az ur senkinek, hogy azt a gallérvölyvet ki varratta, mert felé sem jövök többet. De azt a lelkére kötöm, hogy a köpönyeg jól álljon.

Egy hét múlva a gallérvölyvet nyben parádézta. El is mentem a jó nénihez, hogy megköszönjem. Nem szegyenlem bevallani most idős fővel sem, hogy az egyszerű polgár asszonynak hálásan esókolttam kezét. Majd megvert e vakmerőségemért. Mig ott voltam nálá, mindkét kezét, mint valami szemérmes leányzó kék köténye alatt tartogatta, nehogy megint olyan vakmerőségre vetemedjem.

Nem is tudták akkortájtban, hogyan jutottam én oly drága gallérvölyveghez. Most már elmondhatom: nyugszik a jó asszony s én szolgáltam, mint lelkész, egyszerű ravatala előtt.

Csak azt sajnálom, hogy abból a köpönyegből egy folt sem maradt. Foltja nem, de fénye a nemes teltnek most is el emlékeztetben.

Ilyen polgár asszonyokat termett az ősz Debreczen. Most sem haltak ki. Vannak maiglan is, kik felöltöztetik az elhagyottakat. Legyen emlékek áldott!

Gondolatok.

Félem az Istent, utána azt, ki őt nem féli.
A s z a l a y.

*
Az igazság, mely önmagának bírāja, arra tanít, hogy az igazság után való kutatás — a neki való udvarlás s az utána való epedés, az igazság megismerése — ez maga — és az igazságtól való áthatottság — annak élvezete a legfőbb emberi gyönyör...
B a c o n.

*
Az uralkodónak többet kell tudni kiállani, mint az alattvalóknak.

C y r u s, X e n. Cyr. 1. 6.

kevesebben. Szombathyné egyiket a másik után dobta felre, mit sem törődve Tury ur fokozódó türelmensegével.

Majd egy végposztóra megállót parancsolt.

— Hát ebből mibe jön?

— Negyven forint.

(Már megjött a kedvem, különösen, mikor olvasztott, hogy én is nézzem meg a posztót. Rá is ütöttem a fejemmel, hogy az biz' jó lesz. Éppen ilyen volt a tanulótársaimé. De hát ha majd az alkura kerül a sor. Az választja meg.)

— En biz' nem jönak látom, — szolt Szombathyné figyálva dobván felre a drága szövetet, — nincs nyemre a színe, aztán meg milyen vékony, megfázik benne a lelkem; mit mondanak az urak, ha Tóth Mihály uram fiat ebben látnák. Kifogytunk már, nincs jobb, akkor hát máshová megyek.

S csakugyan kifelé indult. En is nehéz szívvel mentem utána.

— Van még egy szövetem, — marasztott Tury, — de abból ötven forint egy teljes gallérvölyveg.

— Nézd meg Mihálykám, vagy hogy is hívják, Kálmánkám ez talán jó lenne.

— Nagyon jó lesz ez — erősítgetém, nehogy valamiképp mást gondoljon.

Róza, Boró Eszti, Fel Zsencsár Zs. nővérek, Le Eszti, Pén Boldogh Zs. Eszti és K.

* **Falk**

nagyméltóság niszter ur — számú leirat vasutakat, mi adása alkalm nyes kocsiak tételeket által rendelkezésre utak hajlandó után a szob lyezni, ha az által kiállított hivatalos bizo küldemény te Ezen intézked letében telepü megjegyzéssel küldemény leg ies egyenkin és összesen 5 bírnak. Debrec kedelmi és

* **Az a**

24-én fog meg termében. A E nagyobb része válthatók: Gy tina Lajos és Nagy Sándor

* **A ho**

dele. A m valamennyi tör zett, melyben honvédség leg sonló rendfoko folyamán átvo legény részére tandó etkezésé javadalmazásbó tendó összeget egyetértőleg — meg: a dunáni a dunántúli ré nem részekben székben 15 k bben 125 krbn kiban; Budape zsonyban 25-5 205; Kolozsvá Zággrában 21 c

* **Kösz**

januar hó 10-é a következő fel Bekány Péter urnó belélti meg és a jogás fizetett 100 fori felülfizettek tov 10 frot, özv. 1 5 frot, Szilágyi Mihályné urnó Mark Endre ur 5 frot, Szabó Já 5 frot, Oláh Mikl or 3 frot, Paksy Nándor tanár tanar ur 2 frot, Bekény Ottokár 1 frot, Bernáth Is 1 frot, báró Gy György ur 1 frot zettek fogadják adományukért. E sületi elnök.

Róza, Boros Juliska, Kristóf Erzsike, Birinyi Eszti, Felberbaum Róza, Olasz Mariska, Zsencsár Zsuzsika, Szerencsi Mariska, Varga nővérek, Lefkovits Ilona, Klein Lina, Kerek Eszti, Péntek Paula, Halász Zsuzsika, Harangozó Róza, Szücs nővérek, Faragó Róza és Juliska, Lókodi Zsuzsika, Miskolczy Mariska, Boldogh Zsuzsika, Jobbágy Mariska, Orbán Eszti és Keresztési Zsuzsika.

* **Fakereskedők figyelmébe.** A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur — mult év december 26-án 77426. számú leirata értelmében — felhívta a hazai vasutakat, miszerint faminta küldemények feladása alkalmával az ezen czikkre nézve érvényes kocsirakományi díjtételeket általános díjtételek általános díjkezdésménykép bocsássák rendelkezésre. A felhívás folytán a hazai vasutak hajlandók a faneműek mintaküldeményei után a szóban lévő kedvezményeket engedélyezni, ha az illető kereskedelmi és iparkamara által kiállított és a fuvarlevélhez melléklendő hivatalos bizonyítvánnyal igazoltatik, hogy a küldemény tényleg faminta gyanánt szolgál. Ezen intézkedésről ennél fogva a kamara kerületében települt kereskedők és vállalkozók oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy a faminta küldemény legfeljebb 10 darabból állhat, melyek egyenkint 63 méternél nem hosszabbak és összesen 500 kgnál nagyobb súlylál nem bírnak. Debreczen, 1891. január 10. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Az asztalos ifjuság bálja** f. hó 24-én fog megtartatni a »Bika«-szálloda nagyszalonnájában. A bálra már az előkészületek legnagyobb része meg van tve s jegyek előváltathatók: Gyenes Lajos, Tóth Gyula, Sesztina Lajos és Benyács Emil úzleteiből, továbbá Nagy Sándor butoraktárában.

* **A honvédelmi miniszter rendelete.** A magy. kir. honvédelmi miniszter valamennyi törvényhatósághoz rendeletet intézett, melyben a közös hadsereg és a m. kir. honvédség legénységének örmésértől és hasonló rendfokozatu altisztól lefelé, az 1891. év folyamán átvonulás alkalmával minden egyes legény részére a szállásadók által kiszolgáltatandó étkezésért, mint a katonai (honvédségi) javadalmazásból leendő megtérítésként fizetendő összeget — a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg — a következőképpen állapítja meg: a dunáninneni részeken 17 krajczárban, a dunántúli részeken 19 krban; a tiszáninneni részeken 15,5 krban; a tiszántúli részeken 15 krban; a királyhágóntúli részeken 12,5 krban; Horvát-Szlavonországban 16 krban; Budapest fővárosban 23,5 krban; Pozsonyban 25,5 krban; Kassán 19,5; Temesvárt 20,5; Kolozsvárt 15,5; Nagy-Szebenben 16; Zágrábban 21 és Fiumében 23 krajczárban.

* **Köszönetnyilvánítás.** A f. évi január hó 10-én tartott jogászbál alkalmából a következő felülfizetések tételtek: Mikófalusi Bekány Péterné szül. Nánási Oláh Ilona urnő belepti jegyét 100 forintért váltotta meg és a jogászszerető egyesület javára felülfizetett 100 forintot. A segítő egyesület javára felülfizettek továbbá: dr. Király Ferencz ur 10 frtot, özv. báró Josineczky Miklósné urnő 5 frt, Szilágyi Károly ur 5 frt, özv. Hegyi Mihályné urnő 5 frt, Kovács Sándor ur 5 frt, Márk Endre ur 5 frt, dr. Magoss György ur 5 frt, Szabó János esperes ur (Kőrös-Tarcsa) 5 frt, Oláh Miklós ur 4 frt, Karsa István tanár ur 3 frt, Paksy Imrené urnő 2 frt, Liszku Sándor tanár ur 2 frt, dr. Kovács Sándor tanár ur 2 frt, dr. Tüdös János ur 2 forint, Bekény Ottokár ur 2 frt, Kronauer Gyula ur 1 frt, Bernáth István ur 1 frt, Búzás Elek ur 1 frt, báró Györffy Samu ur 1 frt, Bobory György ur 1 frt. Összesen 167 frt. Fentnevezettek fogadják halás köszönetemet nagylelkű adományukért. Frater Béla jogászszerető egyesületi elnök.

* **A helyi vasut hangversenye.** Ma délelőtt történt meg és pompásan sikerült. A helyi vasut három mozdonya egymásba akasztva roppant sebességgel siklott végig a piacz-utczán. A mozdonyvezetők valószínűleg igen jó kedélyben lehettek, mert mind a három mozdonyesengettyüt megindították és a három esengettyűvel oly éktelen lármát csináltak a piaczon végig, hogy a járókelőknek be kellett fogni a füleiket; a kedélyes mozdony vezetőinek nagyon tetszetett ez a játék, mert az állomásig a világért be nem szüntették volna. Arra nem gondoltak ám, hogy ha már a járókelők füleit nem kimélik is egyik-másik házban betegek is lehetnek, a kiknek nem valami kellemes dolog végig szenvedni az ilyen ostoba játékot.

Színház.

Csütörtökön az idényben másodsor adatott a »A furesa háboru« **Tornay Fancsi** kisasszony felléptével. A kisasszony ez alkalommal is fényesen igazolta lapunk álláspontját s mindazt a jót ismételhettük, a mit első fellépése alkalmával mondtunk. A közönség már kilépése alkalmával zajos tapssal üdvözölte, később pedig minden egyes énekszáma után felhangzott a szünni nem akaró zajos tetszésnyilvánítás. S ez még a mi elismerésünkönél is jobban igazolja, hogy a debreczeni közönség Tornay Fancsi kisasszonyt örömmel látja a színpadon és magának óhajta.

Epen ezért csak sajnálatunknak adhatunk kifejezést azon magatartás felett, mely egyik lapársunk az objectiv kritika teljes mellőzésevel tendenciózus híresztelésekkel igyekszik megakadályozni, hogy színházunk végre mindentekintben megfelelő s a közönségre e rég nélkülözött vonzerővel bír népszínmű és operette-énekesnőhöz jusson. Lapársunk a »Debreczeni Ellenőr« azt állítja, — úgy látszik, nem egészen megbízható forrásból meríti színházi híreit — hogy Tornay kisasszonynak a csütörtöki volt az utolsó fellépése. Ennek ellenében örömmel jelezük, hogy a kisasszony ma már a debreczeni színház szerződött tagja, ami a mai válságos viszonyok között különös nyereségnek tekintenek. Azt híreszteli továbbá a »D. E.«, hogy a nevezett kisasszony »A furesa háboru«, »Elza szerepén kívül mást nem is tud. A teneditia annyira világos, hogy szinte kár rá reflectálni is. Ne hogy azonban felületességgel legyünk vádolhatók, utána jártunk a dolognak s megírhatjuk, hogy ő egy operettesoubrette tekintetében is teljesen megfelelő mindeu igénynek. S Elza kívül betanult darabjai a »Nebáncsvirág«, »Nap és hold«, »Üdvöske«, »Koldusdiak« stb. megfelelő szerepeit bármikor eljátszhatja. Legközelebb január 25-én vasárnap pedig a »Sárga csikó« Erzsike szerepében fog fellépni.

Szól a »D. E.« a kisasszony gázsijáról is. Hát ez a kérdés sem minket, sem a közönséget nem érdekli. Ha azonban csakugyan csak 100 frt havi gázsit kap a kisasszony, azt nemcsak teljesen megérdemelnek tarthatjuk, hanem határozott nyereségnek, hogy az eddig kidobott ezrek után ily potom áron végre egy kis igazi, hamisítatlan művelvezetthez juthatunk.

S ezek után csak azt jegyezzük meg, hogy a ki kritikát akar írni, tudjon a személyi, érdekeken felülemelkedni. Mert a lap a közönség és nem ezek szolgálatára való.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Hoinap, vasárnap 1891. január hó 18-án páros bérletben:

„Nagy apó“

Debreczeni élet.

Ismét ide fogok ülni a lábaimhoz, kedves nagysám, mint a mikor a házasulandók báljának a titkát elárultam önnek.

No lássa csak, akkor úgy kételkedett, azt

hitte, hogy ezt csak ujságírói fantáziám találta ki az ön mulattatására — most már elhiszi, látom, azért mosolyog reám oly kedvesen galambszelid szemeivel, melyben én annyi érzést, annyi mélységet látok. — De bocsánat, most veszem észre, hogy a sentimentálist must éppen tegnap itéltem el ön előtt; ej, ej, meg is fenyeget rózsás ujjacskaival. — Nagysád az oka, ha elfeledkezem magamról.

Ugy van, a házasulandók bálját legközelebb megfogják tartani, már készül rá nagyban a rendező bizottság, de még jobban a közönség. A mamák szórakozottak, a leányok tanácskozássra gyűlnek össze, nem foly egyébről a beszéd, mint erről a nagyszerű találmányról. Vajjon kinek az eszméje lehetett, bizonyosan nagy házaszkodnékja volt annak, a ki kitalálta? A papák sem nyugtalankodnak, már erre a balra nem sajnálják az áldozatot, ez már egészen más, ez nagyszerű, ez már a címében kifejezi, hogy *praktikus*; mi kell ennél több. A leányok remegve várják a drága estélyt, de a férfiak sem idegenkednek ám tőle, ők is sokat beszélnek erről a bálról egymás közt s elárulom azt a titkot, hogy már kilenc fiatal embert tudok, a ki kiválasztotta magának a jövődöbelijét és e bálban adott találkozót Amorrall, a ki protegálni fogja abban az óriási munkában, mely mégis mindennél könnyebb.

En is a kilenc között —? Erre a kérdésre bocsásson meg nagysád, ha feleletet adnék, talán rontanék is a bál érdekességén, ehhez meg nincs jogom. Ugy-e nem fog megharagudni rám, ha már másról is beszélek, lássa ugy félek azoktól a gyönyörű szemektől, még valami boldont találnék mondani.

A farsang, úgy látszik pompásan fog sikerülni Debreczenben, legalább az eddigi bálók azt mutatják. Jogászbál olyan volt az idén, a milyennél fényesebb bálak leggyakoribb látogatónak állítása szerint már tíz év óta nem látott Debreczen. Az apró-cseprő bálók, táncmulatások meghívói csak ugy özönlenek hozzánk, minden este van valami. A farsang igen érdekes estéje lesz a mai. Két bál lesz egyszerre, egyik a nőgyűleté, a másik a *mi bálunk*. De azért előre látjuk, hogy mindkettő pompásan fog sikerülni, mert mind a két bálnak megvan a maga közönsége.

A függetlenségi-kör bálja érdekesség dolgában felülmúlja a farsang minden bálját, mert a ki Debreczen igazi magyar polgárságáról tiszta képet akar magának szerezeni, itt megetheti. Hiszen az is régi mondás, hogy a magyar embert mulatsága közben lehet legjobban megismerni — s bizony ezen a bálon megismerheti mindenki, milyen a debreczeni magyar polgár!

Talán nagysádnak még fogalma sincs róla, mily nagy kincs rejlik a mi városunkban. Érttem azokat a gyönyörű polgárlányokat, a kik ugy élnek, mint az ibolya, nem vágnak a világba — csendes egyszerűségben, családiasságban nevedkednek. Vasárnaponként eljárnak a templomba, ott kiimádkozzák magukat, aztán ismét eltűnnek a világ elől. — Minden évben kétszer hagyják el ezek az ibolyák a bokor alját, hogy a függetlenségi kör és az azt követő párt bálján kitancsolják magukat azokkal a deli polgár ifjakkal, a kik ugy járják a csárdást, a lakodalmast, a körmagyart, hogy akármilyen istenteremtette táncmester megbámulhatná őket. Van is jókedv ebben a bálban! Nincs itt emelygős feszélyesség, üres bókolas, idétlen kézsók, mulatnak magyárosan, nemes egyszerűséggel, mely nem idegenkedik egy-egy felkiáltástól sem a tánc hevében.

Az öregek addig boldogan politizálnak az óriási csikóbőrös kulacs mellett, melyet minden évben megtöltenek erre az alkalomra s ha jó kedvükben meglepi őket egy-egy csapongó hangulat, rágyujtanak a *Kossuth nótára*, szívből, igazán.

Majd referálok nagysádnak erről az igazi magyar mulatságról, melynek párját sehol a világon nem lehet megtalálni. — A viszontlátásra a bál után.

Leontesz.

TÖRVÉNYSZÉK.

Gyermek-sikkasztás. Regénybe illő büntett miatt emeltek panaszt a szathmári kir. ügyészségnél. Szathmár város árvaszéke és Hirsch Gizella, a Szathmáron és különösen a megyének avasi részében minden oldalról igen jól ismert Goss Jakab ellen. Ez alkalommal gyermek-sikkasztás miatt vonták kérdőre. Az eset a következő: Goss Jakab egyik fiát, Goss Sámuel a Torda-Aranyos-vármegyei árvaszék apai jogától megfosztotta s ennek fiát, a kis Miklóst az anyának, Hirsch Gizellának rendelte kiadni, de Goss Jakab kis unokáját elvitte magával, hogy a nevelési teendőket ő végezze. Hirsch Gizella Torda-Aranyos-vármegyei árvaszékének olyan végzésével jelentkezett Szathmár város árvaszékénél, melyben a gyermek kiadására a végrehajtási eljárás elrendelve van minek következtében a megkeresett árvaszék a kis Miklós elvétele czéljából egyik hivatalnokát küldte ki, Goss Jakab azonban — kit a kiküldött a gyermek kiadására felhívott — az engedelmességet megtagadta, a gyermek kiadását csak az esetben ígérte, ha karhatalom érkezik. A karhatalom csakúgyan megérkezett, de akkor már a kis Goss Miklós nem volt sehol. Az anya mai nap is hasztalan keresi gyermekét: eddig hiábavaló volt minden hatósági közbenjárás, a gyermekről még most sem tudják hol van.

A dunai katasztrófa tárgyában Újházy Sándor kir. alügyész az előnyomozat megindítását indítványozta. Indítványában megjelölte az irányt, melyben a vizsgálat vezetője lesz. Tudni kívánja, hogy ki volt megbízva a Duna jelen való átkelés tárgyában a felügyelettel. Van-e arra vonatkozólag szabályrendelet, s ha nincs, miért nem intézkedett a rendőrség az élet- és személybiztonság megóvása érdekében az iránt, hogy az átkelés megtiltassék vagy gátoltassék. Az 1881. XVI. t.-cz. értelmében a rendőrség köteles ily tiltó vagy gátló rendeletet kibocsátani. A kiküldött törvényszéki jegyző jelentéséből kitűnik, hogy már két nappal a katasztrófa előtt a koronaőr át akarván kelni a Dunán a jég alá zuhant. A főváros ekkor egy mérnöki bizottságot küldött ki. Minő véleményt terjesztett az a bizottság a főváros tanácsa elé? Vajjon e vélemény alapján engedték-e meg a Dunán való átkelést? Mindene körülményeknek felderítését kívánja az ügyészség, mert csak így tudható meg, vajjon terhelhető-e valaki a gondatlanságból okozott emberölés vádjával.

A lutripörnek halotja van.

Ádám Pál volt temesvári fogházfelügyelő személyében, a ki már életében is keservesen megakolt azokért a szívességekért, a melyekkel Farkas Menyhért fogságán enyhített. Tudvalevőleg Ádámot ezért előbb Karánsebesre helyezték át, később pedig nyugalmazták. Azóta folyton betegeskedett s kórágyán csak egy gondolat foglalkoztatta, miképen torolja meg Vozáry vizsgálóbírónak iránta tanúsított szigorát, a kiről nem épen alaptalanul az hitte, hogy ő hozta nyakára a miniszteri vizsgálóbiztost akkoriban, a mikor Farkas Menyhért az ő utczára néző három ablakos szalonjában élvezte a finomabb vizsgálati fogság kényelmét. A védőkkel is használták a beteg ember keserűségét s a második végtárgyalásnál, több kihallgatási jegyzőkönyv szerepelt, a melyekben Ádám megerősíti a védelemnek azt a feltevését, hogy az incriminált tiz sötét tok amugy

utólag keletkezett a vizsgálóbíró kezei alatt. Ádám Pál tegnapielőtt 56 éves korában meghalt. Szép vagyont. özvegyet és egy hajdon lenánt hagyott hátra.

Közgazdaság.

Óvszer a sertések orbáncza ellen. A sertések orbánczát a Armin-féle kivonattal már sok esetben sikerült alaposan meggyógyítani. E szer következőképen készül: 180 gramm száraz kénmájat (Hepar sulphuris, Schwefeleber) egy üvegbe téve, le kell 1 liter erős szeszszel önteni s valami meleg helyen háromszor 24 óráig állni hagyni, naponként 3—4-szeri felrázás mellett. Ekkor egy másik edénybe szűrjük s hozzá 350 gramm fenyőkátrányt (Kientheer) aonuk, mire erősen felrázzuk, miután leülepedett, újra átszűrjük. Az állatok ily ragályos betegségek uralkodása alatt 100 font testsúlyra naponként háromszor 40 csepp kivonatot kepnak valami, az állatok által kedvelt ivásban. Juhoknak 1000 drbra fél liter kivonatot kell adni naponként a vízbe, mivel azonban eleinteni nem igen akarják az ilyen vizet meginni, kézből kell az ily vízből azoknak egy-egy evőkanállal beadni, a míg megszokják. Mint egy gazda 30 évi tapasztalás alapján írja, az Armin-féle kivonat megbecsülhetetlen prezervatívumot képez. Jó lesz tehát megkésztíteni s próbát tenni vele.

Anglia külkereskedelme. Anglia áruforgalmi statisztikájából megjelenő az 1890. december havi fizet, összeállítható most az 1890. év kereskedelmi mérlege. Az összehozatal értéke volt 420.886.000 font sterling ($\frac{1}{2}\%$ -kal kevesebb, mint 1889-ben), a kivitel értéke pedig 263.542.000 font sterling ($5\frac{3}{4}\%$ -kal több, mint az előző évben).

A belgrádi fogyasztási adó. A szerb kormány Thömmel báró osztrák-magyar követnek a belgrádi fogyasztási-adó behozatala ellen emelt reklamációjának helyt adott és az illető törvényjavaslatot, mely az összes osztrák-magyar bevittet szerződésellenes módon károsítaná, módosítások közlése végett visszavonta.

A budapesti kiállítás Egy külföldi tőkepénzesek által Budapesten tervezett világkiállításról különböző hírek jelentek meg a lapokban. E hírek — mint nem egészen felelnek meg a valóságnak. A tényállás maga a következő: Egy magyar főúr, hínek az iparügyek iránti érdeklődése ismerős, azon előterjesztéssel járult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy francia és belga vállalkozók négy millió franknyi tőkével a magyar fővárosban a millennium megünneplésének évében világkiállítást ohajtanának rendezni. A kereskedelmi miniszter nem tartotta elfogadhatónak a tervet, egyfelől azért, mert nem találta a millennium megünnepléséhez méltónak, hogy ez a nemzeti ünnep idegen tőkével rendezendő idegen kiállítással köttessék össze, másfelől és főleg azért, mert a kormány kebelében már elhatározott dolognak tekinthető, hogy a millennium megünneplésének esztendejében Magyarország ipari és kulturális fejlődését egy Budapesten rendezendő országos kiállítással mutassa be a világnak. Ez a kiállítás országos jellegűnek van tervezve, de természetesen meg fog adatni a külföldi iparnak is a mód arra, hogy részt vegyen benne.

CSARNOK.

A LORELEY.

(Novella.)
Írta: **Reichenbach.**
Fordította: **Biró Irén.**
(Folytatás.)

Lassan ment keresztül a kerten, melyen már az est árnyéka nyugodott, vissza a tő fellett levő terasszara.

Jól tudta, hogy néjének igaza van: eddig úgy érezte magát, mintha egy szép álomban járt volna, hol a holnappal mit sem törődünk. És most néje felébresztette álmodozásából és megmutatta neki a holnapot. — Ha Norbert így szól hozzá: Nemde kedvesem, a szerelem és művészet a világ minden kincseit fogja nekünk pótolni? Oly jól esett ezt hallani, így egészen átadta magát az álomnak s maga is azt hitte, hogy szerethet és boldog lehet, mint más asszony. Most ezen gondolat, hogy komoly kötelességet vállal magára, boldogságát mint egy villám járta át.

Kötelesség?, ezen szó idegen volt reá nézve. Mi más kötelessége van a rózsának, mint virulni és szépnek lenni? Mi a lepke vagy a szitakötő kötelessége? Örül vidám életének s a napsugárban csillogtatja szárnyait. Ki is kívánna a szitakötőtől munkát és a rózsától hasznos gyümölcsöt? Mint egy hideg lehelet érintette őt e szó: kötelesség. A tóra nézett merően, és hirtelen könnyekbe tört ki, forró, szenvedélyes könnyekbe, mintha élete és szerelme összes boldogságát akarná eltemetni.

Határozatlán-e? kérdé este néje.

Nem tudok, mondá Eleonóra halkán.

Holnap ismét mégy a műterembe?

Hogy tehetnék másként?

Eleonóra azon napon és a következőkön is elment Luczernbe, de valamivel csendesebb és halványabb volt mint rendesen, fejfájásról panaszkodott és láthatólag szenvedett. Norbert most még inkább szerette, mint eddig. Mindent fölázdozott volna érte, s természetesnek találta, hogy az elhatározás Eleonórát komolyabbá teszi, de ez által a reménye és ragaszkodása nem csökkent.

Norbert végre bevégezte a Loreley szobrot s elhatározta hogy ezt a napot Eleonórával megünneplik. Ezen napon voltak elhatározandók az esküvő napját, ma látogatja utoljára műtermét Eleonóra, mint Ulmingen grófné. Egy szolgálta jelent meg a nyaralóban, hogy egy ünnepi meghívó által a hölgyeket felkérje, hogy a már kész szobrot a műteremben tekintsék meg.

Eleonóra néje kérdő tekintete alatt le-süté szemeit.

Elmegyek, de kerlek a műteremben várj reám, írta egy egy levélkére, melyet a szolgálta elvitt. Midőn egy eltávozott, bágyadtan így szól: Hagyj ma egyedül menni néniem és te — ezalatt csomagot össze a holmidat és tégy elő-kézüzletet elutazásunkhoz.

Mit akarsz?

Már elhatároztam magamat. Egészen nem szakíthatok. Norberttel, de egy időre el akarok tőle válni. Ha már hónapokig nem látom, akkor fogom megtudni, hogy övé maradok-e, vagy nélküle is tovább élhetem. Meg fogom neki írni hogy ezen próbát szükségesnek tartom, de ezt a levelet csak akkor kapja meg midőn már oem leszek itt. Ma még legyen boldog és ő velem én is!

Norbert ezalatt Eleonóra fogadtatására feldiszította műtermét. A falakat fenyő-galyak borították, s egy sarokban narancsfák és mirtusok alatt volt elhelyezve a Loreley. A padozatot tarka persa szőnyeg borította s ezen két faragot szék állott egy gyümölcsessel és borral megrakott kis asztal előtt.

Eleonóra eljött. Most is hófehér ruhában volt s fürteit az arany fésű tartotta össze, mint akkor Friedenauban. Szemei ragyogtak, mi által még szebbé lett s Norbert boldogan sietett elibe és vezette be feldiszított műtermébe, hol a mirtusok és narancsfák közt Eleonóra hasonmása tűnt fel, kissé előre hajtott fejjel, mintha az előtte állókra tekintve s ki-nyújtott kezét mintegy intő és szomorú kifejezése hasonló volt, egyszerre intő és szomorú kifejezésű, mint e pillantban a reá tekintő grófné.

Norbert kézenfogva állott Eleonórával a szobor előtt.

Ez legszebb és legtökéletesebb munkád, mondá a grófné mialatt arczát halvány pi-futotta át.

Mert felelt Norbert s úgy tetsz-lozták vol-lépett s egy-bort töltött.

A mű-lyogva tett-először les-

Elősz-kedvesem?

Nem-Norbert t-retére figy-ját elhatá-

Ne k-zást, mond-mintha ne-Friedenaub-meséket al-

Hogy-denre emlé-

No l-regét eltün-

a varázsló-mert e ter-

találtuk és-lőtt még v-

olyan-e ez-

És e-még szebb-

gondolat-tudok és f-

Ez a-jünk fel a-

kertje, még-retem elné-

zelem, m-élveznek, n-

és gondol-s-Igen,

lelek egygy-átkarolva,

Mily

Ela

Eng

Szent-

(

A hi

egy

Mert a legtökéletesebb lény lelkesített, felelte Norbert halkán. Most Eleonóra tekintett s úgy tetszett, mintha szemeit könyek fátolozták volna el, de hirtelen az asztalhoz lépett s egy ragyogó üvegcancsóból egy pohárba bort töltött s azt Norbert felé nyújtotta:

A művészekért! mondá s aztán mosolygva tette hozzá: És most jér Norbert, most először leszek nálad háziasszony.

Először, ismétlé ez, és mikor jösz örökre kedvesem?

Nem sokára, felelte a grófnő, de midőn Norbert tovább kérdezősködött és azon igéretére figyelmeztette, hogy ma az esküvő napját elhatározzák, felnevetett és fejét rázta.

Ne kívánj most tőlem komoly elhatározást, mondá. Élünk most egészen a jelennek, mintha nem is volna jövőnk; tudod még, hogy Friednauban azt mondtuk, hogy olykor szép meséket álmodni?

Hogy ne tudnám? Azt hiszem, hogy mindenre emlékszem, amit beszéltünk.

No lásd, én úgy képzelem, mintha egy regét eltűnt volna által. A fehér Loreley volt a varázslónő, ki bennünket kertjébe vezetett, mert e terem valóban kertnek néz ki. Mi megtaláltuk és szeretjük egymást, és még pár hó előtt még nevről sem ismertük egymást — nem olyan-e ez, mint egy rege?

Es e rege valóva lesz, és ami a jelent még szebbé teszi előttem, az épen a jövőre való gondolat. Csak most jött meg, igazi műveket tudok és fogok teremteni.

Ez a nap egészen a tied mondá jér, menjünk fel a hegyi erdőre, amily szép a Loreley kertje, még szebb az erdő, és veled úgy szeretem elnézni a tavat és a sziklákat, úgy képzelem, mintha minden szöveget kétszeresen élveznék, mert tudom, hogy velem együtt érzed és gondolsz.

Igen, és ez a szerelem csodája, hogy két lelek egygyé lesz — mondá Norbert, Eleonórárt atkarolva, s a műtermet ezzel elhagyták.

Mily szép, hogy a néni nem jött el!

mondá, mialatt a keskeny hegyi ösvényen haladtak fölfele, mely a műteremtől az erdőig vezetett.

Te rossz Norbert, dorgála Eleonora nevetve, a néni legjobb barátján és a leghűbb lélek a világon, melylyel bírok.

Kérlek, ne mond ezt, ezt nem hallgathatom, már úgy is feltékeny vagyok a néniére s még jobban ha a hü mellékevet is ráruházod — Oh, nincs okod reá. A néni tisztelem, de akaratával nem nagyon törődöm, s azt többnyire magamévé teszem!

Mily önzés! mondá Norbert, de nagyon boldog volt és sokkal jobban szeretett, mint-hogy most Eleonora komoly önzését elhítte volna.

Az ut meredekebb és kövesebb lett. Eleonóra fehér ruhája egy szederbokorba akadt. Szegény csipkék! mondá Norbert, mialatt a ruhát kiszabadította, Eleonóra nevetett.

Ha az ember regéket álmodik, nem törődik egy tönkrement ruhával. Soha meg nem foghattam azt, hogy sok nő egy szép napot azzal elront, hogy egy átázott kalap, vagy egy elszakadt ruha miatt boszankodik, pedig az oly közömbös dolog.

Norbert is azt gondolta közömbös dolog.

Tovább haladtak fölfele s feltűnt előttük a gyönyörű tájkép, a tó, mely a tiszta kék őszi eget tükrözte vissza, s a távoli hegyek, melyek között magasan fehérlettek ki a havasok. Az erdei lég tikkasztó volt, mintha csak nyár lett volna. Egy két favágó, kik kopogó hegyi cipőkben szembe jöttek velök, még fennmaradt társaiknak visszakialtottak, s úgy tetszett, hogy ez mint egy intés a bekövetkező rossz időre állott. Midőn az emberek elhaladtak, ismét csend lett az erdőben. Norbert és Eleonóra helyet foglaltak s csendesen ültek egymás mellett.

Mily szép! mondá az előbbi halkán. Nem úgy érzi-e magát az ember, mintha saját magáról megfeledkeznek, midőn egy pillanatig egészen a természet szemléletébe mélyed?

(Folytatása következik.)

VASÚI MENETREND.

(Október 1-től.)

Debreczenből indul:		ó	p
B.-Pest—N.-Várad felé (gyv.)	d. e.	8 2	
" "	d. u.	1 57	
" (csak N.-Várad felé)		3 35	
" N.-Várad	este	10 —	
Szatmár felé	d. u.	3 30	
" "	este	8 04	
" " (gyors v.)	éjjel	2 50	
Kassa felé	d. e.	6 31	
" "	este	7 40	
" " (m. á. v. indóh.	d. u.	3 22	
Nánás felé: " "	reggel	5 28	
" " (vásártérről	d. u.	3 38	
" "	reggel	5 44	
Debreczenbe érkezik:			
B.-pest—N.-Váradról ér.	éjjel	2 5	
" (csak N.-Várad felől)	reggel	7 33	
" "	d. u.	3 45	
" (gyorsv.)	este	7 09	
Szatmárról	reggel	8 11	
" "	délbe	12 27	
" "	este	9 15	
Kassáról	reggel	8 06	
" "	este	9 11	
" " (m. á. v. indóh.	reggel	8 01	
Nánásról: " "	este	6 05	
" " (vásártér	reggel	7 53	
" "	este	5 56	
Budapestről Debreczenbe indul:			
" "	reggel	7 35	
(gyorsvonat)	d. u.	2 —	
" "	este	9 25	

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő és
Dr. Bakonyi Samu fõmunkatárs.

Eladó akác-tüzifa.

Értekezhetni

Engesszer Józseffel,

Szent-Anna-utca 2266. szám alatt

(Marton László ur házában.)

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tudomására hozni, hogy Debreczenben Nagy-Uj-utca 1709. szám a. a »Bika« szálló átellenében levő Balogh-féle házban

ügyvédi irodát

nyitottam.

Tisztelettel

Dr. Fon Antal,

ügyvéd.

Eladó

Kajári Ferencz örökösei pusztá-ebesen 3 $\frac{1}{2}$ nyilas tanyaföldje rajta levő gazdasági épületekkel, az ondódon a középvölgy mellett 2 nyilas és 5 öl szántó föld. — Értekezhetni Debreczenben, Nagy-Uj-utca 1686. sz. a. **Éles Józsefnél.**

Eladó homok föld.

A városhoz közel 50 hold terjedelmű, jó minőségű hevert föld — mindenféle gazdasági épületekkel — jutányos áron eladó. — Tudakozódni lehet a tulajdonosnál: **Szentessy Istvánnál.** (Szent-Anna utca 2526)

H I R D E T É S E K

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utca, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba [nagy-uj-utca, 1702. sz, küldendők

UJONAN FELSZERELT GONDY és EGEY FÉNYIRDÁJA.

(Csupán Teleky-utca 6-ik szám alatt.)

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy az **egész monarchiában legnagyobb** ösmert és páratlan szerkezetű **új üveg fedővel ellátott** műtermünket minden e szakmánkba vágó kellékekkel ujonnan felszereltük. Nevezetesen:

- I. Français Antiplanet objectiv, egy méter átméretű Camera-val. Életnagyságu fényképek közvetlen felvételére.
- II. Egy kisebb objectiv pillanatnyi záróval. Felvételi időtartama: 200-ad másodperc. Gyermekek, állatok s mozgó tárgyak biztos felvételére.
- III. Különböző díszletek:
 - 1) 8 darab háttér a híres velencei festő **Moro** által festve: Salon, díszterem, templom belseje, téli táj, parkos, sziklás, tavas s sás tájak, és a hátterekhez kellő előtérrel.
 - 2) balusterek, oszlopok, lépcsőzetek, zsámolyok, emelvények, hinták, csónak.
- IV. Staffage-ok:
 1. A legkülönböző gyermekjátékok, zenélő órák a gyermeki kedélyek felelevenítésére.
 2. Állatok: kutyák, galambok, tyukok.
 3. Dísz és közönséges korsók, ékszertartók és vázák.
 4. Disznóvénnyek, főve ives és gypes ponyvák, selyemterítők, függönyök.
- V. Virágok: cserepes, kézi, és mennyasszonyi bouquet-ok, guirland-ok, pálmák, Makart-boquet-ok.
- VII. Új mellékterem, melyben a felvett kész fénykép kifestéséhez szükséges színvázlat közvetlen a természet után — egy negyed órai ülés alatt — elkészítetik.

Kiváló tisztelettel:

GONDY és EGEY.

MA
és máától kezdve
minden ünnep- és vasárnap délután,

a helyben állomásozó csász. és kir. 39-ik gyalogezred zenekara által
Czapek Péter karnagy ur személyes vezénylete mellett,

a »**MARGIT**» fürdő villanynyal világított dísztermében
NAGY SÉTA-HANGVERSENY

tartat k.

Kezdeté délután 4 órakor. — Bemenet 20 krajczár.

A hangverseny bármily idő esetén megtartatik.

Kitűnő ételek- és italokról gondoskodva lesz.

A t. cz. közönség minél számosabb megjelenését kérve, vagyok

tisztelettel:

Szikszy Gyula,

fürdő-tulajdonos.

130.

AZ „ISTVÁN“ GŐZMALOM TÁRSULAT ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. aprilis hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi junius 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

	100 kiló.
A. Asztali dara nagy és aprószemű	16.—
B. Szinte » közepszerű	15.—
0. Királyliszt	15.—
1. Lángliszt	14-80
2. Montliszt	14-40
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	14-20
4. » 2-od »	13-80
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13-20
6. Szinte » 2-od »	12-40
7. Közép kenyérliszt 1-ső rendű	11-80
8. Szinte kenyérliszt 2-od rendű	11.—
8½. Barna » 1-ső »	10-20
9. Szinte kenyérliszt 2-od » á 70 kg.	9.—
9. Lábliszt » 70 »	7-60
10. Veres liszt » 50 »	—
11. Finom korpa zsákkal » 50 »	4-60
12. Durva korpa zsákkal » 50 »	4-20

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-tól engedmény a fennemlített egyezmény folytán szintén beszünttetett.
Debreczen, 1890. nov. 21.